

CSIKI LAPOK

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

Szocietárság és kiadóhivatal: Bsvoboda Testvérek könyvkereskedése, hová a lap szellemi részét illető minden közlemény, valamint hirdetések s előzetési díjak is küldendők.	Megjelenik a lap Minden Szerdán. Kéziratok nem adhatók vissza.	FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. FEJÉR ANTAL, UDVÉD.	Nyitottéri cikkek soronként 40 fillért közöltetnek. Egyes lap ára 20 fillér.	Előfizetési ár: Egész évre 8 kor. (Külföldre) 12 kor. Félévre 4 kor. Negyedévre 2 kor. Hirdetési díjak a legolcsóbban számítanak.
---	--	--	---	---

Kilátások.

Megérkezett a tavasz, megindultak a vándor madarak nyári tartózkodás helyeikre, a természetben mindentitt az ébredés, a megújulás jeleivel találkozunk és ha még hegyeinket vastagon borítja is a hó, már vége van a tél uralmának s a mindent felélesztő tavasz veszi a kormány pálczát a kezébe, hogy megkezdje a megélhetés feltételeihez annyira szükséges áldással kecsegtető munkálkodását.

A tavasz tüneteinek láttára az emberek szíveiben is kiujul a remény, hangya szorgalommal készülnek el a tavaszi munkához, a Gondviselésben vetett bizalommal állítják bele a földművelés szerzeményeit az édes anyaföld hátába s hiszik és remélik, hogy gondos és szorgalmas munkájukat a jó Isten áldásán fogja kísélni.

A milyen biztató a szabad természetbe való betekintés, éppen olyan veszélyes és fenyegető a politikai élet terén mutatkozó jelenségek.

A nagy terhekkel járó katonai javaslatok felett folyó vita a jelen évben megakadályozott a parlamentben minden hasznos és üdvös munkálkodását. Az ellenzéki pártok, melyek czélul tűzték ki ezen javaslatok törvényre emelésének minden áron való megakadályozását, a késhegyig menő küzdelmet határozották el s most már a bajt és veszedelmet nagy mértékben fokozza azon körülmény, hogy a kormány számára engedélyezett indemnitás s hó végével lejár s ennek meghosszabbítására a függetlenségi párt magatartása miatt még csak kilátás sincs, miután a függetlenségi párt a felhatalmazás megadását a katonai javaslatok visszavonásához köti.

Már most, ha merevségből egyik fél sem enged, bekövetkezik a törvényen kívüli állapot, melyből nagy erkölcsi és anyagi kár s mindentéle előre láthatatlan válság származhatik.

Ezt az állapotot igazán senki sem

kívánhatja s ezért nagyon óhajtottó, hogy a kormányterfiak és honatyák bölcsesége a beállott parlamenti szünet alatt, ha kell kölcsönös engedékenységgel áran is megtalálja a nehéz helyzetből kivezető utat. Adja Isten, hogy ez bekövetkezzék.

Ha már most az országos helyzet mellett, mely meglehetősen sötét képet tár előnkbe, saját különleges helyzetünket vizsgáljuk, szintén nem nagyon kecsegtető a kilátások.

Készséggel és köszönettel elismerjük, hogy a székely kormánybiztoság nagy körültekintéssel és elismerésre méltó szorgalommal fogott a segítségi munkához s azon esetre, ha hisz gazdáink is megmozdulnak és a kormánybiztoság üdvös törekvéseit, megfelelő módon támogatják és a nyújtott segítséget minél számosabban igénybe veszik, remény van rá, hogy bajaink egyik, ha bár csekélyebb része, orvosolva lesz.

Mindez azonban nem zárja ki, hogy kötelességünkhöz hiven fel ne említsük egyik legégetőbb és legürgösebben megoldandó kérdéseinket, a székely vasutak kiépítésének ügyét.

Ez már törvényben ki van mondva; az egymásután következő kereskedelmi miniszterek mindenike ebben a dologban kötelező ígéretet tett s ennek daczára is a vasutak kiépítése minduntalan elődáztatik.

Nem tudjuk, nem értjük, hogy ennek az eljárásnak hol kell keresni indító okát, akkor, mikor úgy a kormány, mint a társadalom elismerte, hogy a székely vasutak kiépítése az egész Székelyföldre, de különösen Csikvármegyére nézve egyik legégetőbb, leglényegesebb kérdés; egyebekkel kaphatunk ideig-óráig tartó segítséget, de a vasutalgy megoldása nélkül állapotaink állandó javulására semmi kilátásunk sincs.

Jól tennék országgyűlési képviselőink, ha ezt az ügyet oda fenn szorgalmaznák

s az sem ártana, ha a husvéti ünnepek után valamelyik meginterpellálná a kereskedelmi minisztert, hiszen ideje volna, hogy már végre-valahára tisztán lássunk ez ügyben.

— **A képviselőház üléssel.** A múlt héten a képviselőházban a katonai javaslatok általános tárgyalását folytatták. A vitában mind ellenzéki szónokok vettek részt. Lengyel Zoltán a törvényjavaslatot galád rablótámadásnak nevezte, a miért elnöki rendre utasításban részeseült. Azután beszélt a kétféle saáról, még pedig nem a legnagyobb hazatelettel, a miért az elnök szintén figyelmeztette. Beszédét azzal fejezte be, hogy a kormányparti sajtó ijeszdtgetése az ellenzéknek nem fogja a küzdelemben megtántorítani. Csá-volszky Lajos azt kívánja, hogy kergesse el a királyi oldala mellől a szék látókörü államférfiakat, kik rossz tanácsot adnak neki és kifosztják a nemzetet. (Elnök a szónokot rendreutasítja.) Határozati javaslatot ad be, mely szerint a kiegyezést módosítani kell, úgy, hogy Magyarország önállósága a kormányzás minden ágában érvényesüljön. Pichler Győző szerint a függetlenségi pártnak kötelessége addig folytatni a harcot, míg a sikernek bár legkisebb reménye kecsegteti; mert a választók semmit sem tudtak a katonai javaslatokról. Támadja a közös hadsereg német nyelvét s azt állítja, hogy a közös hadseregben ma már több a magyar anyanyelvű, mint a németnyelvű katoná. Határozati javaslatot ad be arra, hogy a hadsereg hadi és béke létszáma meghatározott mennyiségben állapítsák meg. Putnoki Mór nem szavazza meg a javaslatokat, mert a hadsereg nem érdemli meg, hogy sokat költsünk rá. Követeli a két évi katonai szolgálatot. Határozati javaslatot nyújt be, hogy a magyar pénzen fenntartott alapítványok csakis magyarországi hadapród iskolákra fordítsanak és ezeket az iskolákat ne a hadügyminiszter, hanem a honvédelmi miniszter kormányozza. Bartha Miklós a terrorizmus súlyos vádját igyekszik az ellenzékkel elhárítani. A többség ezelőtt 37 évvel alakult meg teljesen szabad választás alapján Deák-párt név alatt. A szabad választás és a Deák-párt politikája között azonban át nem hidalható hézag keletkezett. Az 1901-diki választásokon senki sem kérdezte meg választóit, hogy helyeslik-e a katonai javaslatokat, pedig a kormány már tudott ezekről a javaslatokról. A kisebbség nem akarja a maga akaratát érvényre juttatni, csak gyakorolja azt a kötelességet, hogy fékezze a többséget, felvilágosítja a népet s lehetőleg megakadályozza a többség jogosulatlan akaratát.

nak érvényesülését. A katonai javaslatokról azt hiszi, hogy nincs szükség a létszám emelésére; sem a támadás, sem a védekezés csóljaira nem szükséges ez Magyarország adóssága tíz milliárd, a megyék és városok adóssága szintén tíz milliárd, a nemzet tíz eszei állandó éhínségben vannak, nincs hitel, nincs tőke, nincs munka, — csak kivándorlás van. Ilyen szomorú körülmények között akarja a kormány a katonai terheket emelni, a történelem föl fogja jegyezni a vitáról, hogy a többség védelmezte a szavassé jogát, a kisebbség pedig a nemzet jogát. Azután szól a hadsereg kiképzéséről, azt gyarlónak mondja, mert a katonák még löni sem tudnak. A magyar fiú ideálja a magyar szent korosa, a magyar zászló, a magyar alkotmány, a magyar nyelv; a hadvezetés kitépi a magyar fiú lelkéből a győzelemnek ezt az erős biztosítékát. Határozati javaslatot nyújt be, hogy a magyar hadseregben csak magyar honos tisztok alkalmazassanak, ez a hadsereg tegyen esküt a magyar alkotmányra, a nyelvre is magyar legyen a végre a magyar ezredek magyar zászlókkal és címeikkel látassanak el. Jankovich Béla nem fogadja el a javaslatot s csatlakozik Rakovszky István határozati javaslatához. Hegedűs Károly szerint határozati javaslatot, hogy a nemzeti jogok jobban a nemzet véérébe jussanak, azért szükséges azokat itt hangoztatni. Határozati javaslatot nyújt be, hogy az utonos létszámot a huszonegy éves ifjak aránya szerint állapítsák meg. Hilbert Károly féltékeny az ország gazdasági érdekeire, melyeket fontosabbnak tart a hadsereg érdekeiél. Határozati javaslatban a békeleltáram leszállítását követeli. Zboray Miklós nem tartja alkotmányosságának azt, mely tüstént felmondja a szolgálatot, mihielyt az ellenzék nemzeti követeléseket támaszt. Az 1867-iki törvény megalkotta a magyar hadsereget s nincs semmi akadály annak, hogy a király életbe lépésére a magyar hadsereget magyar tisztokkal és nyelvvel. Azután a hadm. utonességi díjért szót s kérdi, hogy mi az az öt millió egyéb kiadás, a mely az alapterhére számoltatott el. Határozati javaslatot nyújt be, hogy a kormány tervezészen részletes jelentést a háza elé a hadmentességi díj alapjánuak állásáról és tegye meg a hadmentességi díj lezállítására s szükséges lépéseket. Molnár József szerint a nemzeti becsület követeli, hogy az ellenzék sikra szálljon a katonai javaslatok ellen. A hadsereg hagyományos szelleméről beszél, mely már a kaszánya ajtajánál megfosztja az embert a közszabadságtól. Elmondja, hogy a helyes kiképzés rovására mily nagy szerepe van a katonaságnál a parádénak. Határozati javaslatot nyújt be, hogy a hadsereg

A „CSIKI LAPOK” TÁRCZÁJA.

Messze délre...

Messze délre száll egy felleg,
Messze délre, dél felé;
Déli táj a szívem álma,
Déli táj a lelkemé...

Arra az én szülőföldem,
Arra az én falum áll,
Körülte sug árnyas erdő,
Körülte seug kis madár...

Ott áll a falu határán,
Ott áll egy kicsinyke ház,
Szívem, lelkem oda vágyott,
Szívem, lelkem ott tanyáz.

Ablakában egy lányka áll
Ablakból rám gondol,
S szőcske feje méla búsan
Kis keszére ráhajol.

Látja gyorsan elejét,
Látja a patak vizét,
S nézi, mint a hullt levélkét
Játani aszoló bordja szét...

Hangosan sug-sug a nádas,
Hangosan sivít a szél,
S lassan, lassan a leányka
Boldogsága szárnyra kél...

Füredy Sándor.

Bűn után.

— Irta: Bemedeck László. —

Folyton e szó: bűn. Lépten-nyomon találkosunk vele az életben... társadalomban... mindenütt.

A régi női erényt... női becsületet vajmi

ritkán látni. Vannak rétegek hol a szenny, mochaok üttötte fel tanyáját; hol az emberekben kihalt az ideális eszmékért való küzdelem, s a pénz hatalma játasa a főszerepet, vegyítve a nem-bánomsággal és becsületlenséggel.

Bűn és pénz!

Két karöltve jár a jó barát!

Együtt haladnak s egymást támogatják. Ideális eszméről volt szó az imént. Nos, az még e sorokban sem található. De im nézzük, hogy a naturálizmus tana szerint, hogy él a társadalom bizonyos rétegeiben a nő? Az Isten és természet által teremtett legszöbb s földön élő lény! —

••

Hideg téli estén senki sem megy szívesen ki az utcára. A szép kirakatok sem vonzanak egy kíváncsit sem, az úgy is homályos ablaktáblák elé. Az urak feltűrt kabátgallérral sietnek tova. Az Andrásy-utról a körút felé kanyarodik be egy fiatal hölgy izléses és feltűnő elegáns toálettel. Aroszt látyol takarja. A járókelő urak vizsgálja szeméinek minduntalan ki van téve feltűnő alakja.

Némelyek találgatják. Nem C... grófné volt? Én azt hiszem. A hölgy csak siet tovább. A mellék utcában levő első házba lép be s a sikos udvaron lépked játszó lábaival. Ott ép egy csomó gyermek játszik s éktelen sivalkodással fogadják.

— Szervusz Mariaka, szervusz! s azzal szoknyájába kapaszkodnak.
De a hölgy ügyet sem vet rájuk, megy nyugodtan a hásmesteri lakás felé. Az ajtóban áll az éltés hásmester né osipőjére tett kezekkel. A hölgy őt sem méltatja köszöntésre, hanem a nyitott ajtón keresztül a kis szobácakába lép. Idegesen veti magát a pamlagra.

— Csakhogymár lúthon vagyok!
A kalap fátyolostól együtt repül a szék-reny tetőjére, míg fáradt és ideges tulajdonos-

nője köpenyét le sem vetve, próbál szenderegni. De nem tud; künn a sivalkodás fokozódik s közbe jaggatás is vegyül. A fehér homlok öszerezancsodik, a szép szemek könnybe lábadnak — egy-szóval a vihar kitörni készül. A válságos pillanetban belép édes apja — a házimester. Kezében hatalmi jelvénye a hoesszusár pipa. A hölgy reá támad.

— Én nem érlek benneteket; fejem fáj, egészen lázban vagyok... és oly fáradt... s ti még sem nyugodtok egy perczig sem. Mikor hazra jövök mindig veszekedés és bögés van. Ez tart-hatatlan! Már igazán megsokaltam. Itt hagyjak benneteket, úgy sem szorok reátok. Vagy pedig csinálj rendet, te!

A ház parancsolója kidüleszté mellett s méltóság alakot ölt.

— Leány — szól mély hangon, — itt én vagyok az ur, s nem tőröm, hogy dolgamba beleavatkozzanak. Talán még hiszelegtek is nekod uagyságos kisaasszonyom? Vagy talán selyembe, bárszonyba öltöztesz? Mint azok ott? Mi?

Mariaka nem felel semmit, hanem hangos zokogásba fakad, mint az elkényeztetett gyermekek szoktak. No erre már a mama is ott van. Először az urával veszekszik, majd a leányhoz fordul:

— Ne sirj kis galambocskáim, ne sirj no... ki bántott édes madaram?

Mariaka erre sem felel, hanem arczocakáját felhuzza és duzzog.

— Lásza, — szól urához, — est megint maga okosta avval a kiállhatatlan goromba modorával, ni, hogy megrikattá est a szegény leányt!
— Hallgass asszony, — rival dicsó élet-párjára a hásmester — a te dolgod a konyhában vagyon, tehát igyekeza minél előbb ott is lenni, mert...

— Micsoda? Még „Mert” is? Tán bizony megütnél? Mi? — nyelvel vissza a némbor.

S ott a helyben öszerezkedtek volna, ha a pamlagon fekvő leány fel nem áll a az ajtó

felő nem tart. Így leányuknak ezen váratlan mosdulata egészen más irányt adott a perpatvarnak.

— Hová méaz kis csizucskám? — kérdi a házmasterné.

— Elmogyek innét, új lakást keresni, mert már est nem bírom ki. Mondtam már, hogy beteg vagyok s tíráam sem hallgattok. Nincs egy osepnyit belátásokat sem!

— No ne haragudj kicikém, hisz nem tudtam, majd csend lesz. Meg aztán csak tréfálunk, ugy-e apjuk?

A megszóított férfi dörmögéssel felel.

— Apád haragszik, — sugja a némbor Mariakához, — engedted ki, aztán esent leasz béke. A leány közömbösen nyul szabóba s mindentéle apróság kösül kikotorás egy darab call-logó tis koronás aranyat s anyjának nyújtja. As kapasi esemekkel továbbítja a rendeléstei helyére.

— Es már más, — szól a házmaster, meg sem közönsze a kapott pénst s indul legott kifelé, hogy az egyik gyerekkel bort és pálinkát hozasson a közeli csapszékéből.

Midön már lecsendesülnek a kedélyek, fel-találják a vacsorát is. A kis asztal körül telepednek le valamennyien. A leány a pamlagról nézi. Nógatják őt is, hogy tartson velük, de ő, — már csak a szerény vacsora láttára is, — sfinnyá-kodva felel:

— Nem eszem... nem vagyok éhes s mondtam már, hogy alig tudok a lábamon állani. Javában falatoznak! midön egyszerre csak belép a szobába egy egyenruhás ina kesében levelet tartva.

— E házban lakik kérom Gyurkovics Lili kisaasszony! szól a jelenlevőkhoz.

Sommerfeld Mari egy pillanat alatt talpas termett.

— Én vagyok az! Mit akar?

— Levelet hostam a béró utról!

Mariaka, — vagy mondjuk Gyurkovics Lili, — egy pillantást vet belé, astán megindul a villámgyorsra öltözködés. A kalap lekerül a szék-

magyar részben magyar legyen a veszerlet nyelve. *Koller* Tivadar határozati javaslatot nyújt be, hogy az egész katonai szolgálatra vonatkozó idegen kifejezések föl magyar elnevezéseket cseréltesenek föl. *Vesselovszky* Ferencs a létszám emelését nem fogadja el, a gazdasági érdekek és a nép szegénysége céljából támasztja a javaslatot. Ő az elvtársai nem ellenségei a magyar nyelvnek, s annak terjesztését úgy tartja lehetőnek, hogy az intelligenciát tanuljon meg tőle s majd azután mulva a tőle nép is megtanul magyarul. *Csernoch* János a katonai javaslatokat abból a szempontból bírálja, hogy a hadsereg csak csak a háza megvédésére, de nem öncélú, a mely miatt egyéb érdekeket el lehetne hanyagolni. Kívánja, hogy a hadsereg élelmiszerre szükséges dolgokat a kis emberektől vásárolják. A javaslatot nem fogadja el. *Ráth* Endre szerint ma már ha sugár az egyenlőség és a társaság. Nincs harmonia a nemzet és az országgyűlés között. Határozati javaslatot nyújt be az iránt, hogy a Székelyföldön méltányosabban helyezék el a katonaságot és állítsanak ott katonai nevelő intézetet. *Rákosi* Viktor emlékeztet rá, hogy a katonai vita a fél közele középen kezdődött, most már rögvesznek a fák, de a vita még mindig tart a nem lehet tudni, mikor lesz vége. De a mint kún a mesén a vetés, úgy a nemzet szívében is kisarjadzik a remény, hogy a függetlenségi pártnak ez a küdelme diadalmas lesz. Szeretné felvilágosítani a legmagasabb régiókat, hogy az ellenség politikája a tulajdonképpeni dinasztikus politika. Mert a függetlenségi párt, mely a nemzeti állam teljes kiépítésén fáradozik, annak minden erejét a dinasztia rendelkezésére bocsátja. Egy nemzeti hadseregnek szívesen kültene a nemzet, de a jelenleginek, melyből ki van kiváltva minden, a mi magyar, pénz nem lehet adni. Ezután felsorolja azon fontos feladatokat, melyek megoldása annyira szükséges volna, az erdélyi kérdés, az alföldi szociális kérdés, öntöző csatornák, ingyen orvos, ingyen gyógyszer a népnek, lelelez házak, szanatóriumok, a melyeket azért nem lehet megoldani, illetőleg létesíteni, mivel pénzüknek a javát elviasi a katonaság. A javaslatot nem fogadja el, hanem határozati javaslatot nyújt be, hogy a Magyarországon lévő közös katonai iskolák nyelve magyar legyen. *Ugron* Gábornak úgy tetszik, hogy képviselői társai, kik a magyar hadseregért harcolnak, mint egykor a római szenátorok, hűdolnák a győzelem láthatatlan istenszuszójának. Ezután hatalmas argumentumokkal bizonyította, hogy szükséges a hadsereg nemzeti alapra helyezni s erről a dinasztia éppon olyan szükségé van, mint az országnak. A mostani hadsereg jó volt arra, hogy idebenn a leigazas feltételeit teljesítse, de arra eohasem, hogy kifelé győződjön. Magyarországnak azért is szüksége van a nemzeti hadseregre, mert e nélkül az ország a panszlav veszedelemmel szemben teljesen szervezetlen. Ha ő fellege olyan hadsereget akar, mely egyenlő a külföldi államokéval, akkor engedje meg, hogy legyen annak a hadseregnek legalább a szellemi magyar. A törvényjavaslatot nem fogadja el, hanem határozati javaslatot ad be az iránt, hogy a most rendelkezésre álló haderő akként szerveződjön, hogy megfeleljen az azonnali mozgósítás követelményeinek. *Lukács* László pénzügyminiszter március 30-án benyújtotta az indemnitás meghoztatására vonatkozó javaslatát, a következő napon pedig három törvényjavaslatot a készpénzfizetés megkezdéséről. Napi rend előtt több felszólalás történt, részint azért, hogy a pénzügyi

bizottság ülésén szabálytalanságok történtek, részint pedig személyes ügyekben. Interpelláltak: *Reich* Aladár a miniszterelnököt, hogy miért korlátozza a közigazgatási ülések nyilvánosságát. Széll kijelenti, hogy a rendelettel nem a nyilvánosságot akarta korlátozni, csak módot nyújtani a bizottság elnökeinek a rendszaváró hallgatóság eltávolítására. A választ tudomásul vették. *Szalay* László azért interpellált, hogy az ipartestületi bizottságok ülésén miért nem lehetnek ügyvédek is jelen. *Pap* István a honvédelmi minisztert interpellálta először azért, hogy miért nem szabad a honvédiasteknek a Góttorhalte című darab előadására eljárni, másodszor azért, hogy a pécsi hadapród iskolában miért énekeltek a növendékekkel minden második vasárnap a Góttorhaltat? Az interpellációkat kiadták az illető minisztereknek. *Szombathy* György a nagyhalmagyi és borosjenői szegény nép inégsége ügyében interpellálta a belügy- és földmivolveügyi minisztereket. Darányi meggyugtatónak válaszolt. *Okolicsányi* László a balkáni események miatt interpellált. Széll azt felelte hogy a monarchia és Oroszország egyet értenek a statuskvó fentartásában és hogy ez a politika a mostani mosalomal szemben sem változik.

— **A képviselőház szünete.** A képviselőház április 4-én a huavóti ünnepek előtt befejezte üléseit. A legközelebbi ülés április 16-án lesz, mikor a katonai javaslatok tárgyalásának megakadályozásával az indemnitási javaslat tárgyalását kezdik meg.

— **Az indemnitás.** *Lukács* László pénzügyminiszter a képviselőház március hó 30-án tartott ülésében törvényjavaslatot terjesztett elő, a mely újabb négy hónapra terjeszti ki a kormánynak az évrő adott költségvetési felhatalmazást. A pénzügyminiszter javaslatában azt kéri, hogy az 1903. év első négy hónapján viselőld kölsterhekről és fedezendő kiadásokról szóló 1902. évi XXIV. törvénycaikk érvénye 1903. augusztus hó végéig kiterjesztéssek. A kormány az újabb indemnitást, azzal okolja meg, hogy dacára annak, hogy a múlt év október 22-én bemutatott és a képviselőház pénzügyi bizottsága által letárgyalat költségvetéséről a jelentés még ez év február 20-án bejertessett a házhoz, a katonai javaslatok hosszasan folyó tárgyalása miatt a költségvetésről szóló javaslat tárgyalását még meg sem lehetett kezdeni s a miatt remény sincsen rá, hogy az elő felhatalmazás lejártáig ápril hó 30-ig, a költségvetés letárgyalható legyen, az államháztartás menetének biztosítása céljából kénytelen a kormány a háztól újabb felhatalmazást kérni. — Az új indemnitással szemben a pártok magatartásáról a következőket írhatjuk: A pénzügyi bizottság március 31-én tartott ülésében *Kossuth* Ferencs, *Barta* Ödön, *Barabás* Béla a pártjuk nevében kijelentették, hogy az újabb indemnitást nem csak nem szavazzák meg, hanem a vitát a legmagasabb menő ideig fogják nyújtani. A néppárt ápril. hó 2-án tartott értekezletén egyhangúlag elhatározta, hogy az új indemnitást nem szavazza meg, de törvénynyó választ nem fogja akadályozni, mert az exlexet/hajtja kikerülni.

— **Györffy Gyula képviselő összeférhetlensége.** A dr. Györffy Gyula képviselő összeférhetlenségi ügyét miután képviselői állásáról lemondott volt, az összeférhetlenségi bizottság annak idején megszüntette. Most, hogy újabban képviselővé választották, a bizottság elnökehez egy *Feldman* Ignác nevű egyen ismét összeférhetlenségi bejelentést tett.

— **Mozgósítás.** A „Magyar Világ” arról értesül, hogy a 12-ik hadtest, melynek parancsnoksága Nagyazobomben van, mozgósítási parancsot kapott, mert alkalmasint már a legközelebbi napokban utnak indul Albánia felé, hogy ott helyre állítsa a rendet.

— **A székelyek segítése.** A múlt számmunkban már említettük, hogy Mindaent, Szentgyörgy, Szentmárton, Csékefalva, osztag Menaság, Kozmás és Lázárfalva kis gazdái részére kedvezményesen áron és részletfizetés mellett tenyész-üszök és tehének fognak kizsátni. Ezen tenyész-állatoknak bevásárlására a kerületi állattenyésztési felügyelő közreműködése mellett *Neródy* György és *Tordára* a gazdasági egyesület részéről *Kertész* István, az érdekeltek közegéből *Tompos* János (Szentgyörgy), *Potyó* Antal (Kozmás), *Salamon* Mihály (Csékefalva), *Baki* Károly (Menaság) küldettek ki. A kiküldöttek arra is utasították, hogy közegeikben a tehének és üszök átvételére jelentkező kis gazdák jegyzékét már előzetesen állítsák össze. *Bartalis* Ágost főszolgabíró pedig felkérte, hogy a gazdaságoságot ezen ügyről tájékoztatása a jegyzékek összeállításában saját hatáskörében szintén segídeszzen szíveskedjék. A kiküldött bizottság az üszök és tehének kivásárlására és átvételére folyó hó 6-án utazott el. Az uti és egyéb költségeket a gazdasági egyesület póntára fedesi.

— **Tenyésztésen vármegyékben.** A székelyek felegetésére indított akció programjában helyet foglal a *tenyésztékezetek* alakítása is a Székelyföld alkalmas pontjain. Terve van véve, hogy egy ilyen szövetséget Alcsik területén is létesítsenek, ezen okon a földmivolvei miniszter a napokban utasította az országos tenyészügyi felügyelőt, hogy az alcsiki járásban létesítendő szövetséget megalkotásához szükséges tájékozást szerezzen s e célból *Bartalis* Ágost főszolgabíróval lépjen összeköttetésbe.

— **Minta legelői létesítése.** A székelyföldi akció programjának egyik pontját tudvalólag mintalegelői létesítése is képezi. Értesülünk szerint a földmivolvei miniszter a székely

mezőgazdasági munkálatok megállapítása céljából a székely vármegyék gazdasági egyesületeihez felhívásokat bocsátott ki a egyuttal Csekmegye területén lévő *Szabó* Károly fogarasi gazdasági intézőt, mint szakértőt kirendelte. *Sándor* János kormánybiztos a miniszter elől jelszett intézkedés folytán utasította a gazdasági szakértőt, hogy e hó 15-én a helyszínre utassék a s zeredai erdőhivatalnál mutatkozzék be és a járási erdőtestekkel, valamint a gazdasági egyesület elnökével a további teendőket beezelje meg, végül a helyszíni bejárásos és illető járási főszolgabírókat is hívják meg, hogy megállapítsanak azok a területek melyek a kizsáított célra alkalmasok lesznek. A minta legelőterületek az eddigi dispoziciók szerint következők helyeken lennének: 1. A s zeredai gazdasági iskolának a taplozsai határban lévő 180—200 holdnyi legelője. 2. Csicsó és Madófalva határán a Hargita elődombján. 3. A Zsögöd község határában fekvő „Kispatak” nevű területen. 4. Szentgyörgy község határában lévő „Leszéd” havasban. Nincs azonban kizsára, hogy más helyeken is létesíttessenek minta-legelők, mennyiben az illető birtokosok által arra alkalmas helyek kijelölhetnek.

Telepítvényesek voltak-e a székelyek?

V. M.-től.

Arva, hogy valamely nép nyelvének halála egy más név nyelvén egy vagy két ezredre kibátó nyomást gyakoroljon, egy vagy két százados szomszédaság sem elég, dacára egymással nem érintkeztek. Nem lehet tehát ebből espro, se kontra határozott következtetéseket levonni.

Azokban érintkezvén a XIII. század közepéig a hun—tatárokkal, a beszarábiál nogoj—tatárokkal, azeztől vett szók elég van. Ilyen törökből vett szók: csidma (csizma), csitkó (csikó), sárig, sárog (sárga), borza (bodza), gyirtya (gyertya), honcsok, bucncok, turós, vadboncsok (vakondok, vak bondok), koczogány (ujjas).

Csak a székelyeknél fordulnak elő: ját (pajtás), bütt (elvágot végé valaminek), csörge (pokrócz), dílló (együgyű), küll (mozsár) kecskeolló, ázalék (dúsod aprólék), ür (bű), ázli, vajnok (a váll forgó csontja), azár (tehér), a csiki Szárhegy helyében és a mellette levő fehérlő márvány h-gy, a Szármány fehérolal nevében és e kifejezésben: szarcsi-ló (fehér bokájú ló). Igy van a kozár nyelvből is: ülmer (megült mérög az állatok tölgye dagadásában), örökfal (vetéskert, vagy sánc), kaczája (egy rakás fa), szejke (bűdös forrás). A szláv eredetű szók közül a magyartól eltérő alakú székely tájszók: doczka (deszka), geryne (gerinc s jelölék a soványt is), lengyén (sárga oláh virág, lengyel), muba (moh), mezede, muzela (magyar: meszge), pank, pankháló (pók), kasorna (kosár), paczkona (nem teljes virág), pili (pehely), piliszny (penész), polozsnak (a tojó tyúk alatt hagyott tojás: így is: poroznyak), penete (kemencez seprő), pisztricz (gomba), pókák (polya), resta (rosta), rétár (sajtár), szilindek (szelindek), szulák (lú), rokinceza (rókanceza).

Jelentésre nézve különböznek a magyartól a következő szláv eredetű szók: bajnok (alkalmatlan ember), canta (őri éjzet), barinya (juh gyapjából készült nadrág), kaloda (két hosszú összefart fa, mely a zsúpos épület tetjét összefogja), léza (szekérkas), poczger (patkány), kasár (a mezőn a jubok és marhák számára csinált kert, főleg éjjeli hállára).

Egészen külön szók, melyeket Magyarországon alig ismernek: bodace (tűd, borjú), böllice, belicze (igen fehér bárány), gircsáva (zavár, izgágakoida), daránicza, granicza (fazzindely), luniczsa, tatárka, hajdina, caepeaz (főkötő), eplény (a kereszt gerenda a szánánál), eszákaba, vagy eszákáva (vaszkapoca), kaláka (segítség), odor (a csűrben széna vagy gabona tartó), ontok (mint a mezejbe heleszőnek), osztovátá (szövőszék), pating (az ékét a taligával összekötött szíj), radina, puczita (látogatás a gyermekágyas nőnél), porka hó (egy-két ujnyi hó), pest (kemencez), Pili, Poján (falv és helynevek), peczér (kutyapótló), pulizsaka (baricska, vagy törökbuza lisztből készült étel), rácz (rakfogó fákka, vagy bálé), tajak (bírvány), valka (ondó), zándori (veszerekedő ember), zsába (a szárnycsok nyelvbaja), zsámhács (roz lába s.b.), kabala (vén kancza), ekekabala (kétágu fa, melyre az ékét teszik), Nagy János scitba szónak mondja. Aszat (gyomfaj a buza között).

Ezekből látszik, hogy a székelyek a szlávok, törökökkel szemben külön nagyobb hatás alatt voltak, mint a magyarok. Mi mint más helyütt is látni fogjuk a bolgárok közzé bevezült kisebb szláv-törökök hatásának a nyoma, kikkel a székelyek némi érintkezésben valának. Nyelvészaink, nevezetesen Nagy Géza több nyelvéssz nyomon ismertetvén a magyar és székelyekkel köze, vagy szintén csak a székelyeknél ismeretes s a baromfi tenyésztésre és földmivolveire vonatkozó kultúrásokat, azon következtést volna le, hogy „a székelyek a magyarokkal együttesen ismerték meg a házi állatokat, a gabona és gyümölcsfajokat a ugyanazon kultúrális ismeret hatása alatt tanulták meg a baromfityénéstést és a földmivolveit. Ez pedig kizsára annak lehetőségét, hogy már az V-ik században elszakadtak volna a magyaroktól.” Terünk nem engedni, a nem is lehet itt feladatunk hosszabb bizonyítgatásokba bocsát-

kozni, de a feltervekből még nem következik ama állítások igazsága. Nem, mert ha elfogadnók is, hogy a székelyek a magyarokkal együtt ismerték meg a házi állatokat, gabona, gyümölcs mai nevet, még mindig kérdés, hogy nem ismerték-e azokat már mint hunok együtt ősi hazájukban? De aztán nomád halász és vadász életet élvén, ismerték a vadállatokat és ismerték a házi állatokat is, a vadállatok nevének (fené) nevezvén azokat; ismerték a gyümölcs és gabona neveket már Ázsiában. Lebediában a Saba tartományában, de hol vannak azok a scytba, hun, székely és magyar nyelv emlékek a honfoglalás előtti időkből, melyekkel valamit bizonyítani lehetne?

A nyelvészet csak a honfoglalás, vagy is a székelyeknek a magyarokkal történt egyesülése utáni nyelvhatásokból következtet. Az összehasonlított nyelvészet mindig csak azt kutatja, még pl. az oláhokkal szemben is, kik Rösler, Hunfalvy, Tamaschek, Fljigier, Réthy stb. Szerint a XII, XIII-ik században kezdenek a Balkánfélszigetről a mai Romániába beazállingózni, hogy melyik nyelvből minő szavakat vettünk át nyelvünkbe, de hogy a magyar vagy székely nyelvből a szlávok, törökök, tatárok, oláhok stb. vettek-e és milyen, melyik szótát át és törték át az övékébe: nem igen mutatják ki.

Hogy a székelyek itt a hegyek között már az V—IX. századok alatt a természeti viszonyok kényeztető hatása alatt földmivolveire voltak utalva, bizonyos, de bizonytalan, hogy művelték-e, vagy szlávok által avagy segítsével művelték-e, s ha igen, ők az V—IX. századok alatt a gazdasági eszközök neveit átvették-e a szlávoktól, a magyarok a székelyektől.

Nem látszik semmiféle képtelenség lenni abban, hogy a szláv és török-hatás külön, vagy a magyarokkal együttesen teszi meg hatását a székelyekre, hogy még nagyobb eltérére számíthatnánk, mint a minő van, — a magyarok és székelyek eme hatások alatt nyilatkozó nyelvében. A hatás akár külön, akár együtt alig lehetett más, mint a milyent az gyakorlatat, s a m-nyvi különbség lehetséges vala az meg is van.

De nem lehet azt se mondani, ha nyomával nem találkoznak s ha a földmivolveire vonatkozó elnevezéseket, mint az oláhoktól a juhtenyésztésre vonatkozókat nem is vették volna a gepidáktól, hogy azoktól elzárkoztak volna egészen és nem volnának tőlük is emlékeink. Van nekünk, mint Nagy Géza is megjegyzi 15—20 germán eredetű szók, melyeknél a góthok és gepidák voltak a kölcsönadók. Ilyenek: föld, rab, rabol, zsák, zsákmány, bitang, kurta stb. Ezek a hunorszak emlékeinek mondatnak és ismertetnek el.

(Folyt. köv.)

Bikakiállítás és bikavásár.

Csikszereida, 1903. ápril. 2.

Az a gazdasági egyesület által évenként rendeztetni szokott bikakiállítás és bikavásár folyó évi ápril hó 1-én tartatott meg a helybeli gazdasági irányú felső népiskola hátsó udvarán az eddigieknél jóval nagyobb érdeklődés mellett, a mennyiben a kiállításon és bikavásáron nem csak vármegyei tenyésztők, hanem más vármegyékbeli való tenyésztők is megjelentek. Örövendős jelenségégek kell felemlitenünk azon körülményt, hogy az elővezetett tenyész-állat anyag nem csak számban, hanem minőségben is jóval magasabb színvonalon állott, mint az eddigi kiállítások és vásárok hírvé és érdeklővé fogják kínálni magukat.

Felvezettek összesen 53 drb bikát, melyek közül 8 drb 1 éves, a többi pedig 2 éves és annál idősebb volt. A kiállításra és vásáron más vármegyékbeli részt vettek: *Keresztos* Tamás (Bákszárdnyifalu) 1 drb, *Gáspár* József (Királyhalomból) 4 drb, *Lőrincz* Mihály (Oláh-falu) 1 drb, *Imre* B. B. háromszékmezei gazd. bizottsági titkár 2 drb bikával. A közegégek közül részt vettek: *Szentmárton* 1 drb, *Várdolfa* 1 drb, *Szentimre* 1 drb, *Szentkirály* 2 drb. bikával. A vármegyei gazdasági egyesület 3 drb bikát vezetett elő, a többi elővezetett állat pedig vármegyei magán tenyésztők tulajdona volt.

A bírálói bizottság *Becse* Antal alispán elnökelete alatt a következő tagokból állott: a földmivolvei miniszterium képviselője *Lick* Károly állattenyésztési felügyelő, *Keresztos* Antal, *László* József m. kir. állatorvosok, *Nagy* Imre gazdasági egyesületi titkár, *Bartalis* Ágost főszolgabíró, *Kovács* János, *Bara* János, *Barabás* Béla és *Tompos* János bizottsági tagok, *Kertész* István bizottsági jegyző.

A bírálói eljárás megkezdetvén, egy tállatott, hogy tenyészvizsgálóványa van 30 drb. bikának, díjazására elővezetett 4 drb közegéi bika és 8 drb magántenyésztő tulajdonában levő 1 éves bika.

Vizsgálat alá vettek 31 drb tenyészvizsgálóványa nem bíró bikát, melyek közül tenyészvizsgálóványa vett 7 drb bikának, a többiek résztúnt fiatal koruk, részint pedig egyéb hibák miatt a tenyészre alkalmasnak nem találták.

rény tetejéről, . . . a mama megigasztja a „frou-frou”-kat, hogy ne lojzanak csizosukája szemébe; majd pedig a tükör elé áll s scitében az ott levő puder pamoccsal arcját ériüti. S mialatt még a boát felkapcsolják, ő bosszál:

— A báró hivat, nemnem kell. Ugy három óra tájban jötek . . . várjon valaki a kapuánál, mert nem szeretek a hidegben csorogni.

Többet nem mond csak szülad ki a konyhából. Az anya, apa és a gyermekek nem győzik magasztalni, hogy milyen szép és fess.

S ő szalad-szalad egészen a hintóig, ott beleveti magát. Az inas becsapja az ajtót a felül a kocsihoz.

Végig robusnak a fényesen megvilágított *Andrássy*-uton a ő kihajolva üdvözlő a köszöntő ismerősöket.

— Most már nem beteg . . . nem fáj a feje . . . a láza is elmúlt.

S asszalt otthon a háamesteréknél a mama „oktatja” kicsiny hógát:

— Böcsi te is olyan légy, mint néudé! Olyan okos! Akkor majd te is gazdag dáms leszel, mint ő! Az ártatlan kis leány hallgatja a „mesét” most még nem tudja, hogy mi az, de azért már el van határozva kis szíveokájében, hogy ő is olyan lesz!

— Ime rajz az olvasó asmei előtt. Egy leányról szól, ki valaha ártatlan volt és elbukott. S miért? Ki az oka? Mindenki? De legártatlanabb saját maga.

A szülők, a kik a romlottság oly stádiumában vannak, hogy es embert valószággal undor fogja el. A nemháromság párosulva a kápsziasággal, lustálkodással és becsatlenséggel. A leány ebben a környezetben é . . . napról napra beszívja az átkos tanokat, no még ott vannak a csalogató ürdögök, dolgoznia nem kell, . . . tehát bukni kell. S javaslás nincs. Nemis lehet, mégha akarna sem, tehát mindig jobban sülyed.

Vajjon mi lesz vele? Hát csak olyan, mint a többi csernyei esemét!

Sz. 390—1903.

Árverési hirdetés.

Csikaploca közég képviselőtestületének folyó évi április hó 5-én tartott rendkívüli gyűlésében 3. jegyzőkönyvi szám alatt hozott határozat alapján alulírt közég előjáróság körhírré teszi, hogy Szentpéter egyházmegye 4 hitközsége tulajdonát képező azonban Csikaploca közégnek átadott alábbi majorsági javak a közég hivatalos házánál folyó évi április hó 18-án délelőtt 8 órakor kezdődő nyilvános árverésen haszonbérbe fognak adni.

Kikiáltási árak:

- 1. Tarhavas 650 kor
- 2. Felső szlatina 500 "
- 4. Alsó szlatina 900 "

Az árverés szóbeli, azonban szabályszerűen felbélygzett, bánatpénzzel ellátott és kellően kiállított írásbeli zárt ajánlat is elfogadatik az árverés megkezdése előtt.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át bánatpénzzel az árverés megkezdése előtt készpénzben letenni.

A haszonbéri összeg az árverési feltételek alapján fizetendő.

A részletes árverési feltételek a hivatalos órák alatt a közég előjáróságánál megtekinthetők.

Közég előjáróság:

Csikaploca, 1903. április hó 6.

Gegő István, Csedó Domokos,
községi bíró. 1-2 községi jegyző.

Árverési hirdetés.

A csikszentdomokosi közbirtokosság tulajdonát képező és Csikszentdomokos közég határában fekvő Virgő Feketeréz nevű erdőterület II. o. IV. vágás sorozat 274. és 287. számú 4527 knt. hold kiterjedésű és a törzsenkénti felvétel útján 4406 köbméterre becsült gömbölyű lucz fenyő haszonfát tartalmazó megtakarított rendes évi vágások lakézetének értékesítése céljából 1903. évi április hó 23-án délelőtt 9 órakor kezdődőleg Csikszentdomokoson a közég hivatalos házában nyilvános szó és zártírásbeli árverés fog tartatni.

A kihasználási idő 1 (Egy) évben állapított meg.

Utóajánlatok nem fogadhatók el.

Az árverés eladó közbirtokosságra nézve csak felsőbb hatóság jóváhagyása válik kötelezővé.

Kikiáltási ár: 7753 korona.

Kötelesek az árverezők a kikiáltási ár 10%-át, azaz 775 korona 30 fillért készpénz, vagy óvadékképes értékpapirokban 1903. április hó 23-án délelőtt 9 óráig az árverezést vezető bizottság elnökénél bánatpénz gyanánt letenni.

Zárt írásbeli ajánlatok csak akkor vétetnek figyelembe:

a) ha a hirdetményben kitűzött óra előtt nyújtatnak be;

b) ha tisztán kivethető számjegyekkel a egyszerűsített betűkkel is kiírva tartalmazza a megajánlott összeget.

c) ha az ajánlat szövege, valamint annak borítéka kívül az értékesítés tárgyát képező haszonvétel megjelölését szó szerint tartalmazza úgy a mint a hirdetményben foglaltatik;

d) ha lepecsételve és ivenkint 1 koronás bélyeggel ellátva adatik be;

e) ha tartalmazza azt a nyilatkozatot, hogy ajánlattevő az árverezési, illetve (szerződési) felaadési feltételeket ismeri és azoknak teljesen magát aláveti;

f) ha bánatpénz képpen a megajánlott összegnek legalább 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban tartalmazza;

a) ha úgy vannak aláírva, hogy az aláírásból az ajánlat tevőnek neve és lakohelye világosan kiolvasható.

A részletes árverési, illetve felaadési feltételeket Csikszentdomokos közég hivatalos házában a hivatalos órák alatt bárki betekinthei.

Csikszentdomokoson, 1903. április hó 6-án.

Bójte Lajos, Dániel József,
bíró. 1-2 közigazgató.

Sz. ad. 497—903. ki.

Pályázati hirdetés.

Csikvármegye alispánjának folyó hó 1-én 2033/903. számú rendeletére a csikszentdomokosi városi tanácsánál haláleset következtében üresedésbe jött, városi t. ügyész-állásra ezennel pályázatot hirdetek a felhívom mindazokat, kik ezen 200 korona évi tiszteletdíjjal javadalmazott állást elnyerni óhajtják, sziveskedjenek szabályszerűen feladott pályázati kérvényüket hozzám folyó hó 17-én déli 12 óráig annál is inkább beadni, mivel a későbbben érkezett pályázatok figyelembe vételni nem fognak.

A megkivánt kvalifikációt az 1883. I. t. cikk. 5.§. VIII. pontja szabja meg. Csikszentdomokos, 1903. évi április hó 2-án

Dr. Ujfaluai Jenő,

polgármester

281 szám.

Hirdetés.

A kereskedelemügyi miniszter ur 1903. évi márczius 21-én kelt 1934 sz. rendeletével a Marosvásárhely - gyergyószentmiklósi állami közút (92—94) 97—98 knt. szakaszán lévő 24 sz. békényhid és az azzal kapcsolatos utfelemelési munkálatok helyreállítását 11571 kor. 36 fillér összeg erejéig engedélyezte.

A fent említett munkálatok kivételének biztosítása céljából az 1903. évi május hó 12 napjának d. e. 10 órájára a kir. építészeti hivatal helyiségében tartandó zártajánlati versenytárgyalás hirdetik

A versenyezni óhajtok felhívotnak, hogy a fentebbli munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó zártajánlatukat a kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem vétetnek.

Az ajánlatokhoz az általános feltételekben előírt az engedélyezett költségösszeg 5 §-ának megfelelő bánatpénznek az állampénztárnál (adóhivatalok, vámhivatalok, sóhivatalok stb.) történt letétlet igazoló pénztári nyugta csatolandó.

Az ajánlatokban tett árengedés, illetve az ajánlati ár számokkal és betűkkel kiírandó.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Kelt Csikszentdomokoson, 1903. évi márczius hó 31-én.

Csikvármegyei m. kir. államépítészeti hivatal.

Sz. 25—903.

erdőbirt.

Árverési hirdetés.

Gyergyószárhegy közég erdő közbirtokosságának elnöksége közhírré teszi, hogy a közbirtokosság tulajdonát képező Szárhegy II. részben fekvő erdő II. vágásor 41. osztagában felkészítve levő 721587 köbméterre becsült 362 darab tutaj és tőkefa, 163 drb. apacina, továbbá ugyanott levő 1380,587 köbméterre becsült tutaj és tőkének alkalmas 1419 darab szelöntött fa folyó 1903. évi április hó 15. napján délelőtt 9 órától kezdődőleg a közég hivatalos házában nyílt árverésen a legtöbbet ígérőnek el fog adni.

Kikiáltási ára a tent megjelölt fennnyiségnek 6306 korona 34 fill., mely áron alul az eladás nem fog eszközöltetni. Zárt írásbeli ajánlatok is elfogadhatók a szóbeli árverés megkezdése előtt. Bánatpénz a kikiáltási ár 10%-a vagyis 630 kor. 64 fill., mely összeg az árverés megkezdése előtt készpénzben, vagy érték papirokban lefizetendő.

Bővebb árverési feltételek a birtokossági jegyzőnél a hivatalos órák alatt betekintheők.

Gyergyószárhegy, 1903. márcz. 31.

Ádám Imre, Ferencz András,
bírt. jegyző. bírt. elnök.

Sz. 26—903.

erdőbirt.

Árverési hirdetés.

Gyergyószárhegy közég erdő közbirtokosságának elnöksége közhírré teszi, hogy a közbirtokosság tulajdonát képező Szárhegy II. részben fekvő erdő IV. vágásorozat 77-ik, osztagában szelöntött 2261 drb. szakértőleg 2979 köbméterre becsült haszon fa folyó 1903. évi április hó 15. napján délelőtt 9 órakor Szárhegy közég hivatalos házában a legtöbbet ígérőnek nyílt árverésen elfog adni.

Kikiáltási ára a fenti fatömegnek 7958 korona, mely áron alul az eladás nem fog eszközöltetni.

A szóbeli árverés megkezdése előtt zárt ajánlatok is elfogadhatók.

Bánatpénz a kikiáltási ár 10%-a vagyis 795 korona 80 fill. mely összeg az árverés megkezdése előtt lefizetendő.

Bővebb árverési feltételek a birtokossági jegyzőnél a hivatalos órák alatt betekintheők.

Gyergyószárhegy 1903. márczius 31,

Ádám Imre, Ferencz András,
bírt. jegyző. bírt. elnök.

Üzlet megnyitás!

Tisztelettel van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy Csikszentmártonon (a piac téren) a mai kor igényeinek teljesen megfelelőleg berendezett

FÜSZER- ÉS VASÜZLETET

nyitottam a mai napon. Üzletemet elsőrendű cégek től vett árucikkkel rendeztem be s így azon helyzetben vagyok, hogy jó minőségű fűszer és vasművel, szolid árban szolgálhatom ki a vevő közönséget.

Üzletemet és magamat a m. t. közönség szives pártfogásába ajánlva, maradtam Csikszentmártonon, 1903. márczius hó 18-án.

kézz szolgálattal

JAKABGYULA.

JEGYZÉKE "55,000 nyereménynek.
Legnagyobb nyeremény a leg-erősebb nyertesben 1.000,000 korona.

Korona	
1 jutalom	600000
1 nyerő	400000
1 " "	200000
1 " "	100000
1 " "	90000
1 " "	80000
1 " "	70000
1 " "	60000
1 " "	50000
1 " "	40000
1 " "	30000
1 " "	25000
1 " "	20000
1 " "	15000
1 " "	10000
1 " "	5000
1 " "	3000
1 " "	2000
1 " "	1000
1 " "	500
1 " "	300
1 " "	200
1 " "	170
1 " "	130
1 " "	100
1 " "	80
1 " "	40
55,000 nyert. és jut. kor. összegben	14.459,000

Kiváló szerencse TÖRÖK-nél.

Nagyon sokan szerencsések lettek általunk. Tíz millió koronánál többet nyertek nálunk nagyrabecsült vevőink.

Az egész világ legesélyesebb sorsjátéka a mi m. kir. szab. osztálysorsjátékunk, mely nem-sokára újból kezdetét veszi.

110,000 sorsjegy 55,000

PÉNZNYEREMÉNYVEL sorsolattik ki, tehát az összes sorsjegyek fele nyer a mellékelt sorsolási jegyzék kimutatása szerint.

5 hónap alatt összesen Tízennyeg millió 459,000 koronát, egy hatalmas összeget sorsolnak ki. Az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az I. sós osztály eredeti sorsjegyeinek tervszerű betétjei a következők:

egy nyolczad (1/8) frt	—75	vagyis 150 korona
egy negyed (1/4) "	150	" 3— "
egy fél (1/2) "	3—	" 6— "
egy egész (1) "	6—	" 12— "

A sorsjegyeket utánvétellel vagy a pénz beküldése ellenében küldjük szét. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket kérünk azonnal, de legkésőbb

f. é. április hó 20-ig bizalommal hozzánk küldeni. 1-5

Török A. és Tsa.

bankháza BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztály sorsjáték-üzlete. Főárusunk osztálysorsjáték osztályai: Főüzlet: VI. Teréz-körút 46/a. Fiókok: 1. Váci körút 4. 2. Múzeum-körút 11. 3. Erzsébet-körút 54.

Bendelőlevél levélandó. **Török A. és Tarsa bankháza Budapest.**

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni,

Az összeget korona összegben (utánvétellel kérem postautalvánnyal küldöm (ücllékeltem bankjegyekben (bélyegeken).) } A nem tetsző törlendő.

Pontos cím: